

HUMANITNÍ VĚDY DOKOŘÁN

Využití digitalizovaného kulturního dědictví ve vzdělávání

*Pavλίna Mazáčová, Michal Černý, Jan Vokřál, Kristýna Kalmárová,
Monika Martonová, Jan Štěpánek, Petr Škyřík*

Katedra informačních studií a knihovnictví
Filozofická fakulta
Masarykova univerzita Brno

Konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě, Praha, 1. 12. 2022

MUNI
ARTS

Otázka:

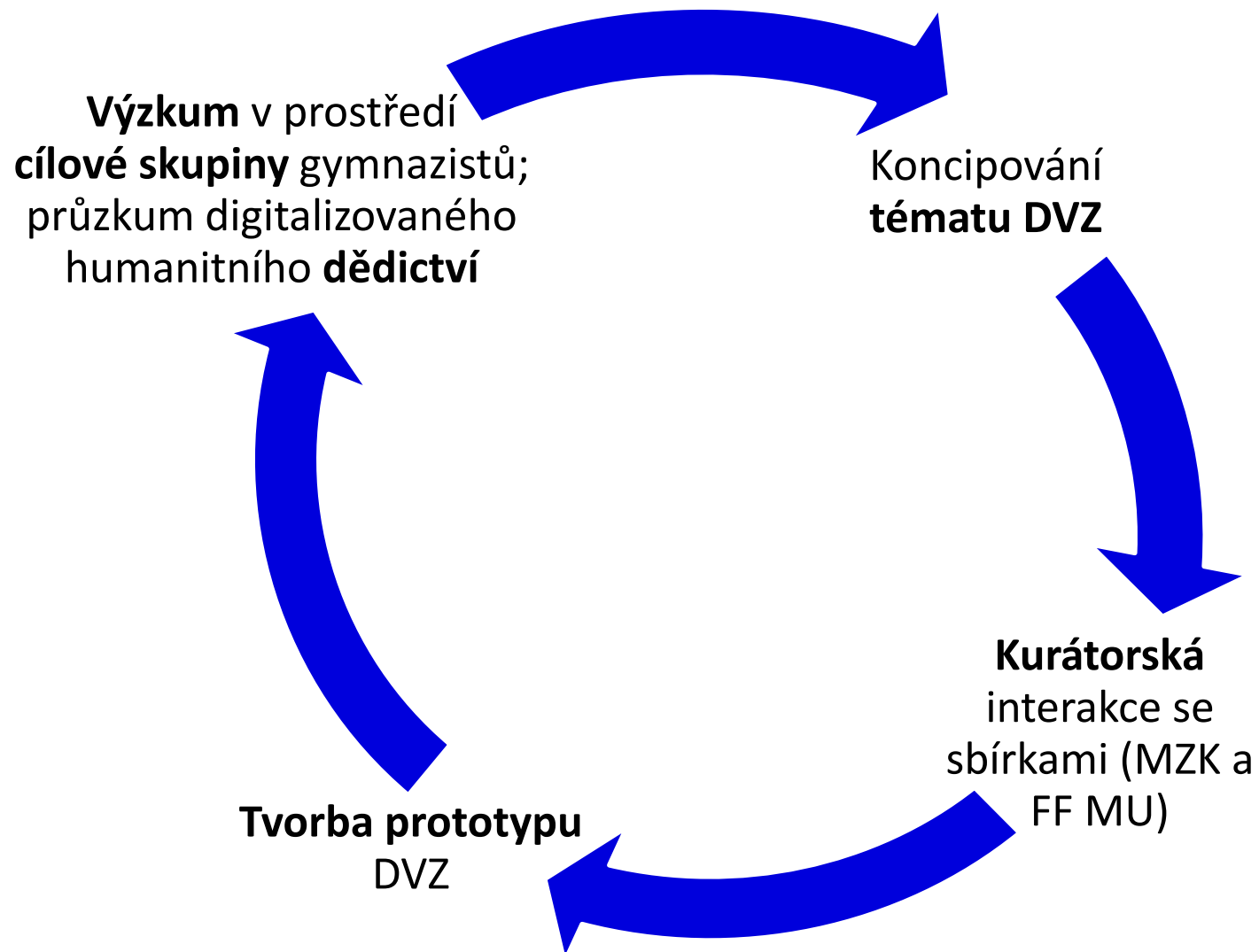
- *Jak pracovat s **digitalizovanou kulturní pamětí**, aby se stala vítaným **moderním vzdělávacím objektem** v současné škole nebo v praxi učícího knihovníka či muzejního/galerijního edukátora?*

Odpověď:

- Prezentace digitálních vzdělávacích objektů, didaktických přístupů a výukových metod, které se ukázaly funkčními a přínosnými v projektu *Humanitní vědy dokořán*
- Shrnutí spolupráce tvůrců-akademiků s knihovnicí a učiteli (i žáky) partnerských gymnázií

Humanitní vědy dokořán

- Projekt OP VVV (2020-2022)
 - Katedra informačních studií a knihovnictví FF MUNI
 - Kurátorská spolupráce Moravské zemské knihovny
 - 5 spolupracujících gymnázií pro ověřování a evaluaci výstupů
- **Cíl:** vytvořit a v praxi gymnaziální výuky ověřit digitální vzdělávací objekty neboli zdroje (DVZ) ukotvené ve sbírkách digitálních knihoven FF MU a MZK

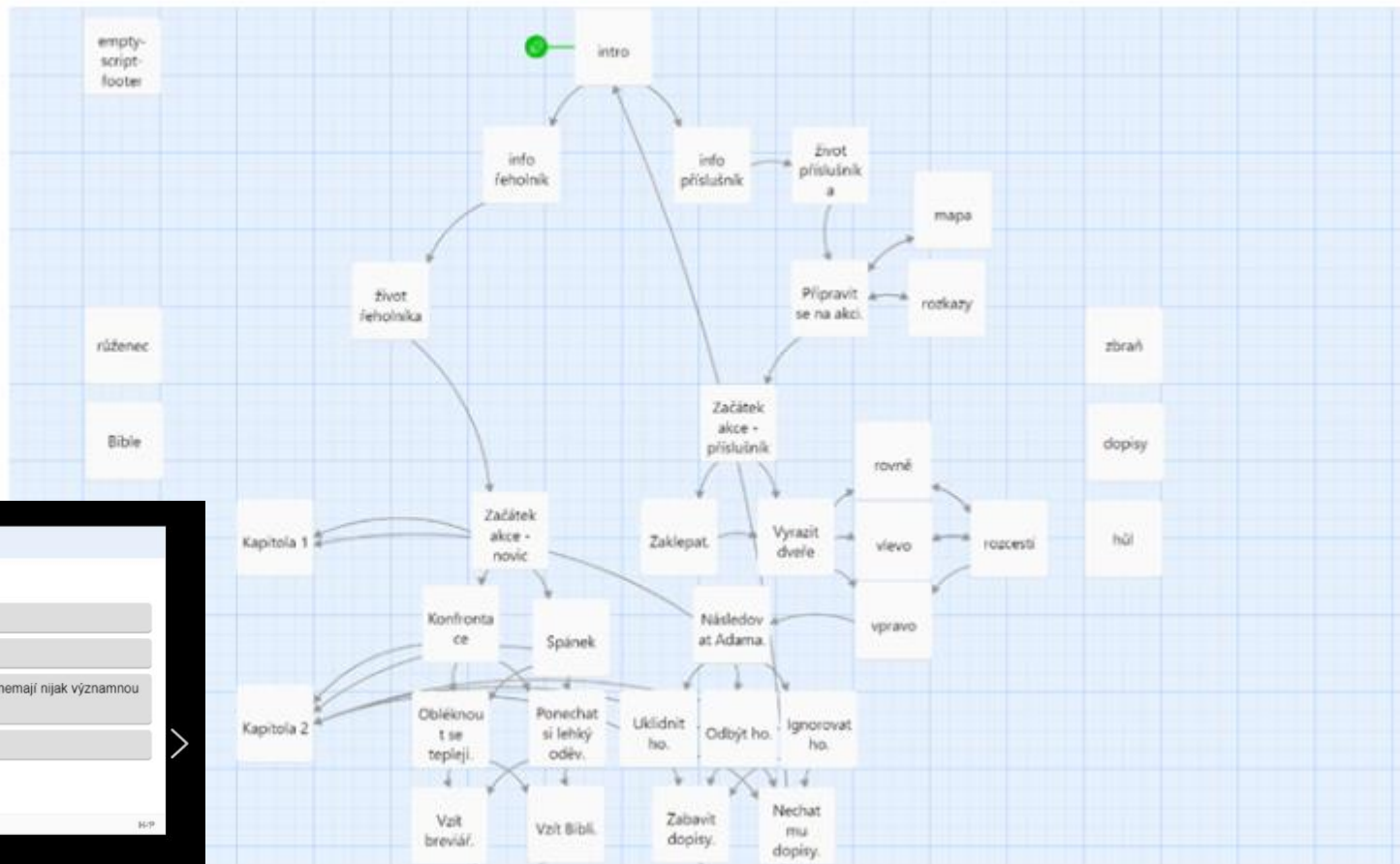

Digitální vzdělávací zdroj

Reflektuje moderní edukační přístupy

- Konstruktivismus
- Rozvoj znalostí, dovedností a kompetencí
- Informační, mediální, dokumentová, historická, digitální gramotnost
- Hodnotově zaměřené učení
- Badatelské učení
- Problémové učení
- Místně zakotvené učení
- Princip nelineárního příběhu

Interaktivní a nelineární příběhy jsou tvořeny v open-source nástroji [Twine](#).

Thank you for trying out HSP. To get started with HSP read our [getting started guide](#).

Naučte se odlišovat fakta od názorů! Přečtete si následující výroky a označte ty, které jsou pouhou **interpretací**:

- Indián plakal a nařikal tak srdceryvně, že i já sám jsem se dal napít a šel jsem mu zkusit puls a prohlížel mu jazyk.
- Je zřejmé, že indiáni nemohou mít nijak vyspělý obchodní systém, jelikož neumějí počítat.
- V jedné vesnici jsem byl svědkem boje žen o manžela. Z toho plyne, že indiánská společnost je silně matriarchální a muži v ní nemají nijak významnou pozici.
- Říká se o indiánech, že nevydrží pracovat déle než týden a že musí být vystřídáni.

Check

Reuse Embed 31/9

Byl jste úspěšný? Pojďme tedy dál! Nyní si můžeme nové poznatky vyzkoušet v praxi a vydat se na **dobrodružnou výpravu**.
Nebo byste se nejdříve chtěl podívat do **archivu**?

Výstupy projektu Humanitní vědy dokořán

<https://kisk.phil.muni.cz/digikult>

Okruhy a témata digitálních vzdělávacích zdrojů

Dezinformace a propaganda

Historické události

Život ve vzpomínkách

Literatura

Psychologie

Filozofie

1 Autenticita životního příběhu

- DVZ na základě **skutečných událostí**
- Forma autorského deníku, osobitého vyprávění
- **Příběhy** v perspektivě „živých“, **konkrétních jednotlivců** zmítaných dějinnými zvraty (velkými dějinami)
- Silné **emoce** – uvěřitelnost, **imerze**
- **Dobové události zpřítomněny** a akcentovány **digitalizovaným kulturním dědictvím** v rozmanitých **formách**: autorské deníky, fotografie, dobové dokumenty (literární texty, odborné zdroje), audiovizuální materiál
- Digitální kulturní dědictví – jádro DVZ, ale i prostředek dotváření autentické atmosféry
- DVZ: ***Múzy v exilu / Tragédie ne lodi Patria: příběh židovského uprchlíka / Ženy ve***

vědě aneb příběh Anny Honzákové

Konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě, Praha, 1. 12. 2022

DVZ Múzy v exilu

Magazín **Paměť národa** O projektech Podpořte nás Více... ENGLISH

Zapomínat je snadné. Proto natáčíme a vyprávíme svědectví, která nesmějí zmizet.

Hledat...

Abecední index Epochy a výročí Témata a kategorie Spolupracujeme e-badatelna

Jiřina Šiklová

1935 - 2021

- Dilekant, Politický vězeň po roce 1989 v ČSSR, Signatář Charty 77, Spisovatel, Švédka lokálních událostí z dry komunistama, Umělní a konzerv, Videc, Vykastrovanec SRB - nepřítelská osoba, Významná kulturní osobnost
- Prabiská poststání, Komunistický pletnáz v ČSR, Prabiská jara, Invaze voják Varšavské smlouvy, Uspění Jana Palacha, Pohřeb Jana Palacha, Odstranění A. Dubčeka, počátek tzv. normalizace, Sametová revoluce v Československu

Praha

Darujte on-line

Přihlaste se a každý týden vám pošleme to nejlepší z Paměti národa.

Váš e-mail

Přihlásit se

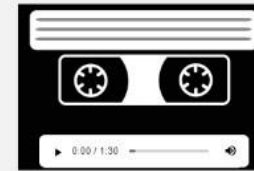

V podobných kempingových vorech se na přelomu 70. a 80. let převážely tiskoviny a jiné věci. Tento způsob pašeráckého či kurýrního spoje fungoval více jak 10 let.

Autokempování bylo navíc na přelomu 70. a 80. let velmi populární formou turistiky, proto volba cizinců přijíždějících v kempovacím voze nebyla natolik podezřelá.

Poslechni si, co o pašování literatury řekl Petr Pithart.

Zdroj: PITHART, Petr. Kospirační kanál pro vývoz a dovoz zakázané literatury. *Paměť národa* [online]. © 2008-2021 Paměť národa [cit.].

Scriptum.cz

DOMŮ DIVU TISK KONCOVKY POMŮCKY PSEUDONYMY ODKAZY PODEKOVÁNÍ PŘÍRŮSTKY

KOMPLET DEN SAMIZDATŮ

Hledat

Scriptum (lat. pismo)

nekomerční zpřístupňuje česká exilová a samizdatová periodika

Je jeden z projektů Sdružení občanů Exodus v Plzni a Třemošné, které konkrétně pracuje s lidmi se zdravotním handicapem: Zpracovávají i obsah těchto vesla. Více na exodus.cz

Hlavní obsah je v menu vlevo -> hlavní skupiny Samizdat, Exil a Ostatní. Po kliknutí svítlí jednotlivé tituly či podskupiny, a po dalším už jednotlivé čísla atd.

Je pro nás dokladem správnosti naší činnosti, když scriptum.cz čtete.

Tituly jsou ve formátu pdf. Některé též ve formátu djvu - z dob, kdy pdf nebylo přijatelné objemně. Více v záložce [DJVU](#)

Pokud je k dispozici, uvádíme i obsah čísla, ročníku, rejstřík ap. Pokud budete tisknout, nahleďte do záložky [TISK](#)

Postupně nahrazujeme pdf "sábrázková" pdf s podčištěným textem. Vysvětlění v záložce [KONCOVKY](#). Zároveň zmenšujeme objem.

Tituly vystavujeme průběžně, jakmile jsou zpracovány. Šipka / značí přechod mimo stránky scriptum.cz.

V záložce [PSEUDONYMY](#) jsou nám známé pseudonymy, vyskytující se v exilových či samizdatových textech. Vítejte podněty k doplnění.

Pokud je titul kompletní, je označen přímo v menu za názvem • Seznam všech kompletních titulů je v záložce [KOMPLET](#)

Vítáme připomínky, např. chybějící stránka či celý titul. Vítáme spolupráci, např. ze souboru s názvem končícím .ocr., vyberte text a opravte ho. Řádi ho vystavíme.

vyhledávání: ve strojově rozpoznávaném textu mohou být záměrný či chyby (OD, o'cía, mhr, dakníka ap.)

Vše zpřístupňujeme zcela volně, nejme nikým zřizování ani trvale financování. Děkujeme za příspěvek - účet 757547472700, VS 33 (Sdružení občanů Exodus).

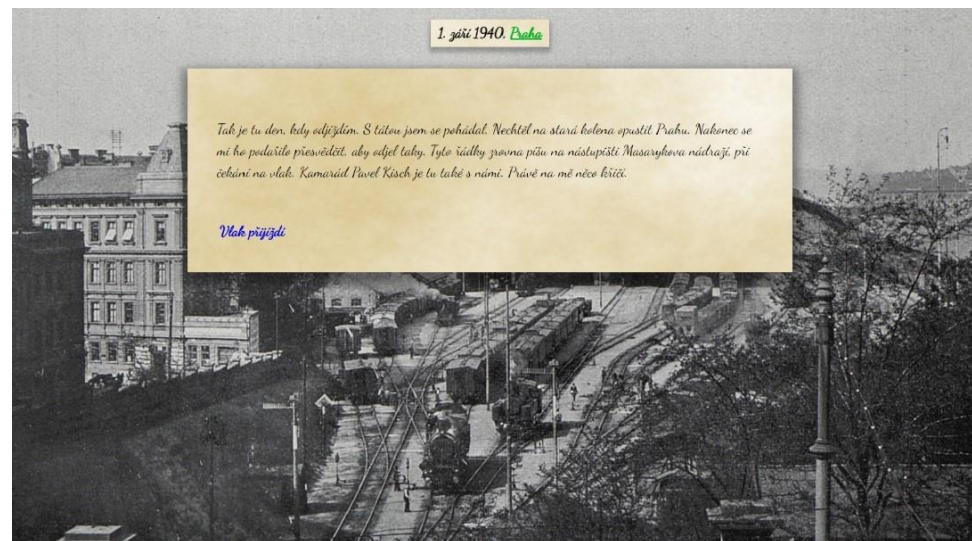
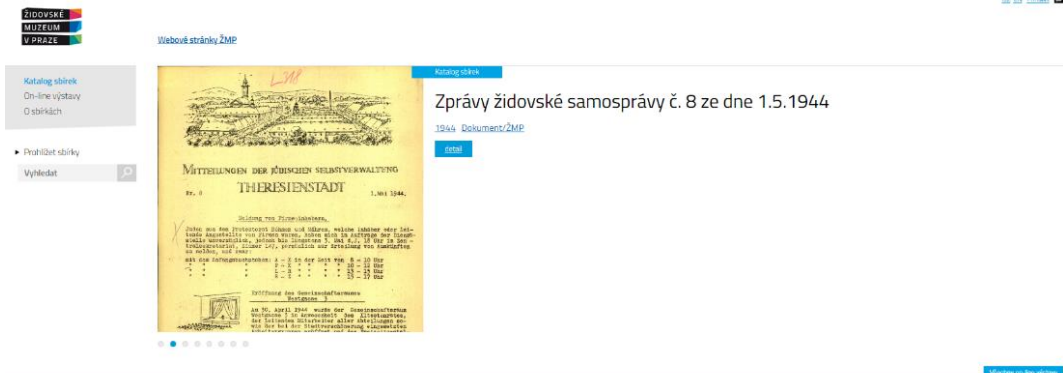
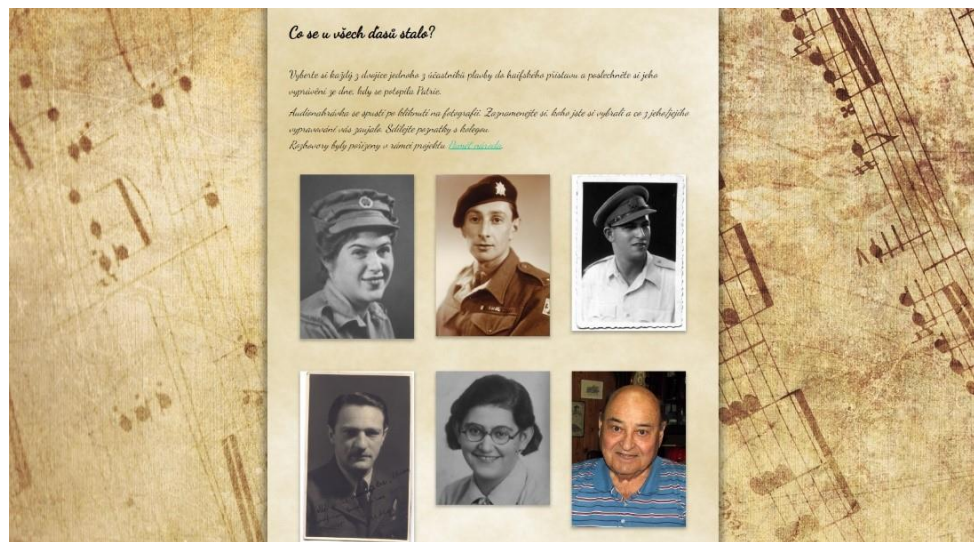
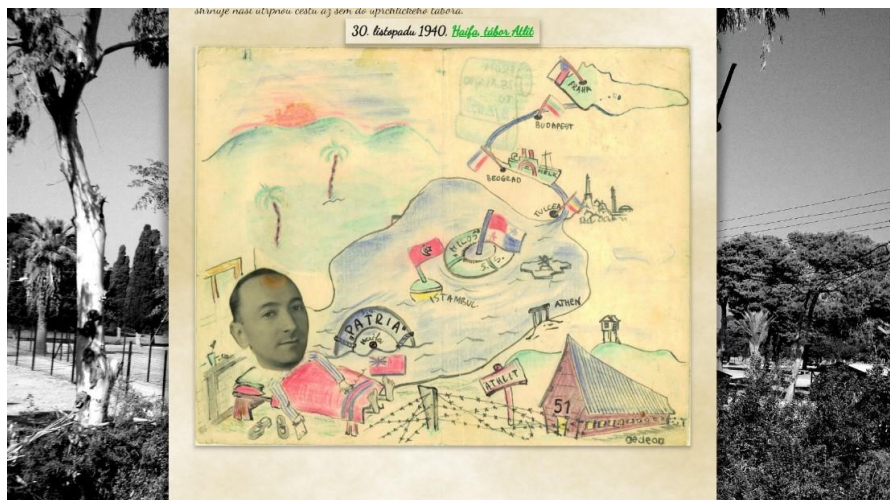
Miroslav Svoboda scriptum (zavináč) exodus (tečka) cz

České slovo Zpravodaj (čurých) Reportér - Polygon Magazín Tisk Píseň 1996-69 Knižní ná stropě (Moravská mládež) Věstník Čs. národní rady americké Váhy Nový život Růmy

Je večer 27. dubna 1981. Jsi mladá francouzská studentka práv Françoise Anisová. Společně se svým kamarádem Ericem Thononem ses rozhodla, že pomůžeš československému disentu. Právě jedete v karavanu k hraničnímu přechodu v Dolním Dvořišti. Až se dostanete přes hranice, musíte se vydat do Prahy, kde vyložíte svůj náklad, který je pečlivě ukrytý v různých skrýších v karavanu.

Cesta ještě chvíli potrvá, proto si opěš hlavu o okýnko a dumáš nad tím, co se odehraje v nejbližších hodinách, po chvíli se rozhodneš, že se potřebeješ na chvíli odreagovat, a proto **zapneš rádio**.

DVZ Tragédie na lodi Patria: Příběh židovského uprchlíka

DVZ Ženy ve vědě: příběh Anny Honzákové

Nejdřív mi ale dovoľ, abych se představila. Jmenuji se Anna, narodila jsem se 16. listopadu 1875 a bydlím s maminkou, tatínkem, dvěma sestrami a třemi brášky v malé vesničce jménem Kopidlno.

Tam by nás snad ani nepustili! Spousta lidí má za to, že jízda na kole není pro ženy zdravá. Správná odpověď je tělovitě v mistrině Sokole. Tělovitě pro dámy u nás sice není zatím moc oblíbený, o to jsem ale ráda, že tu možnost máme. Vždyť člověka od neustálého sklánění se nad bránami brzy začne bolet za krkem!

11/26

Naše hospitace na lékařské fakultě zatím zdárně pokračuje. Cvičení z anatomie vede pan

Petice hospitantek obou c. k. universit Pražských.

Vysoká sněmovno poslaneč rakouské rady říšské!

Vítězně oceňujeme osvícenou příchuť, kterou slavná sněmovna ráčila zásadně věnovati otázce ženského studia při každé příležitosti dosavadní a zejména při blahovolném přijetí šedesáti osmi petice letošních, podaných v této příčině ženami českými, osmelnými se v hluboké úctě podepsané abiturientky střední školy „Minervy“ a nyní hospitantky na obou c. k. universitách v Praze vznésti nejuctivější, snažnou prosbu svou, aby vysoká sněmovna v době té pro ně rozhodně ráčila veskerou močí Svoji přispěti k praktickému rozřešení otázky oné a u vysoké c. k. vlády způsobiti, aby ženám za týchž podmínek jako mužům bylo přiknuto právo státi se řádnými posluchačkami lékařských a filosofických fakult na universitách v Rakousku a zejména v Praze.

V hluboké úctě podepsané, povzneseny milostivým rozhodnutím Jeho Veličenstva císaře a krále udelivšího r. 1890 paní Med. Dr. Kerschbaumerové v Solohradě právo ku provozování praxe lékařské, a navzduchnuty čestným souhlasem, jehož ráčila vysoká sněmovna téhož

středa. Je nejt v trochu dte, protože - a teď se postej - my jsme to dobazaly!

Ročník XXVIII. Říjen 1900. Číslo 10.

ŽENSKÉ LISTY.

NÁKLADEM ŽENSKÉHO VÝROBNÍHO SPOLKU ČESKÉHO

Redakce ELIŠKY KRÁSNOROSKÉ PECHOVÉ

Obsah: Provolání „Minervy“ — Jitka drovka z dopisů Kar. Světlé a Soňa Podlipké. Podívá Anetka Šluková. (Pekráč) — Z časy a z výstavy pařížské. Píše Joh. Kuffnerová. (Pokrač.) — Směs. — Zprávy spolkové a školní. — V 44. listě Ženy. Gostopný obrátek ze Slováků. Nášrtá A. Šebáková. (Dokonečen.) — Stáza. — Napsala Kat. Vondráčková. (Pokračování) — Knihy redakci zaslané. — Inzeraty.

Slavným spolkům a kruhům vlasteneckých paní a dívek českých v zemích československých!

Velečtění dámy, drahé sestry!

Když dne 23. března 1897 vysoké ministerstvo kultu a vyučování zákonitě opravnilo ženy k řádnému studiu na fakultě filosofické za týchž podmínek jako muže, zaplesaly jsme všechny nad splněním třetě tužby a nad vítězstvím spravedlivé snahy, jejíž postup, vedený „Minervou“, veškeré ženy osvíceného ducha sledovaly s žitou účastí. Tehdy jsme náležitou nejvyšší správě školské, Jeho Exc. ministru Gautschovi a plna srdce vyslovovaly díky nelicené i zaslané, a četné poděkovací adresy ze sesterských Vašich kruhů a spolků mu zaslané byly důkazem, že ženy české pochopily plný význam kulturního činu, kterým jim brány vědy otevřel.

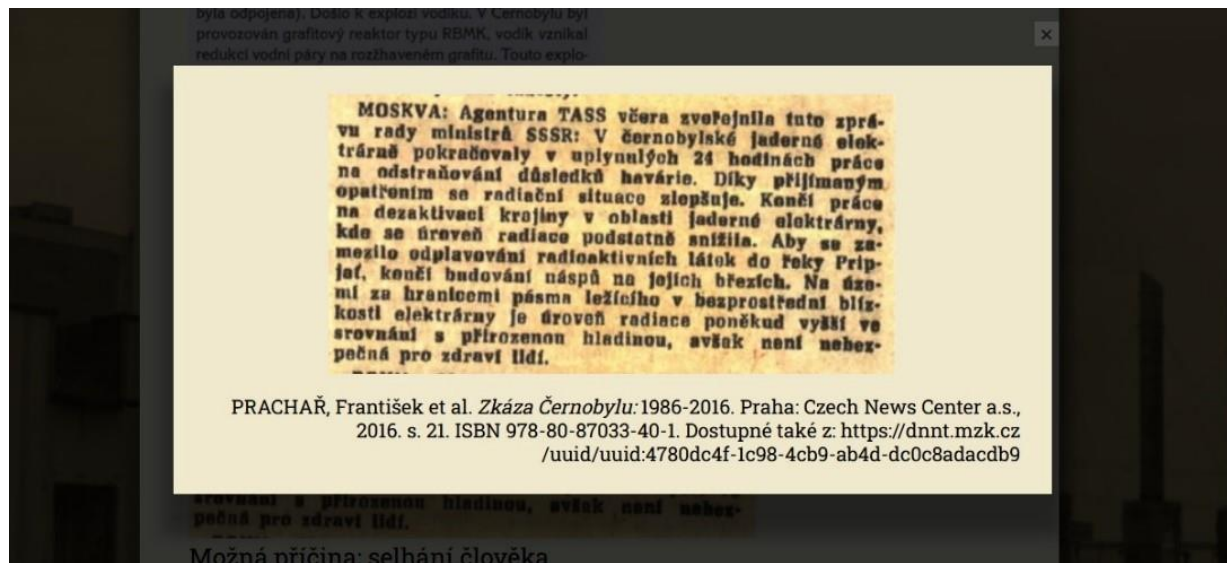
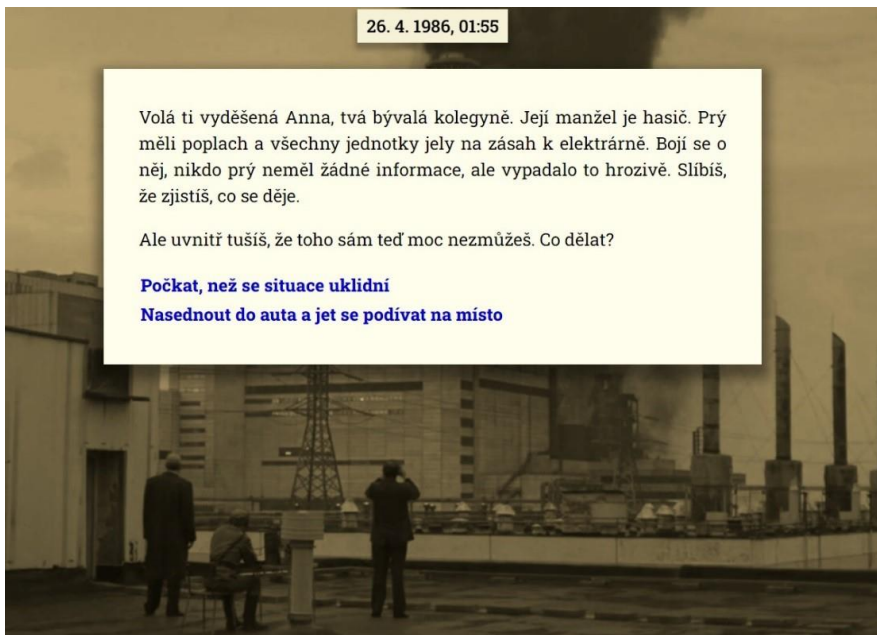
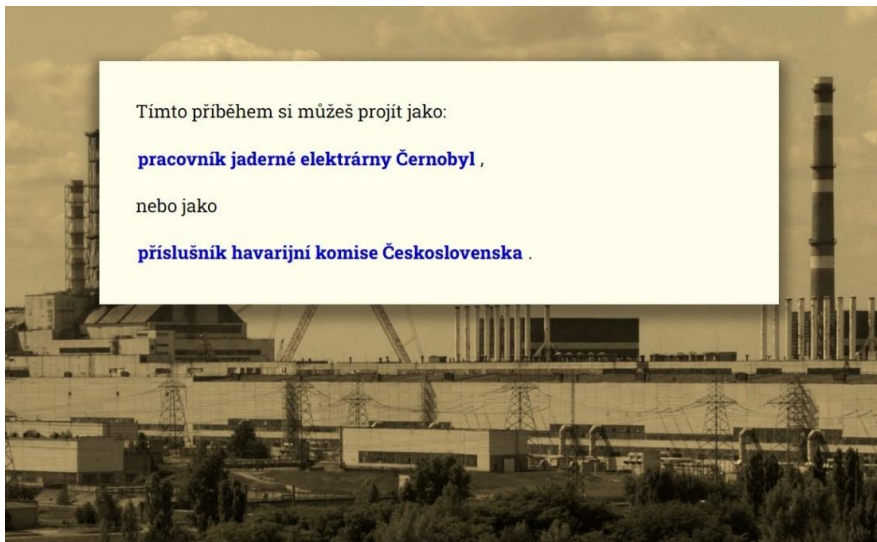
Dnes dospěly jsme o veliký krok dále. Vítězstvím ještě významnějším a nám dražším, které otvírá odnora mnohem tužšímu

MUNI
ARTS

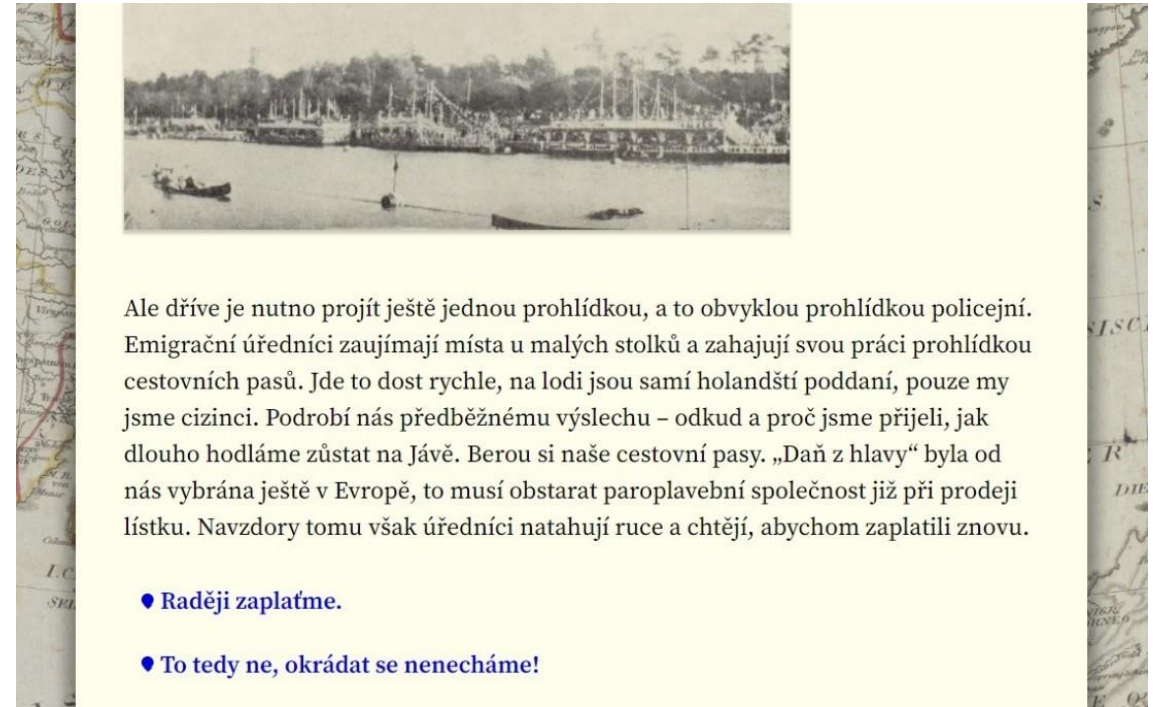
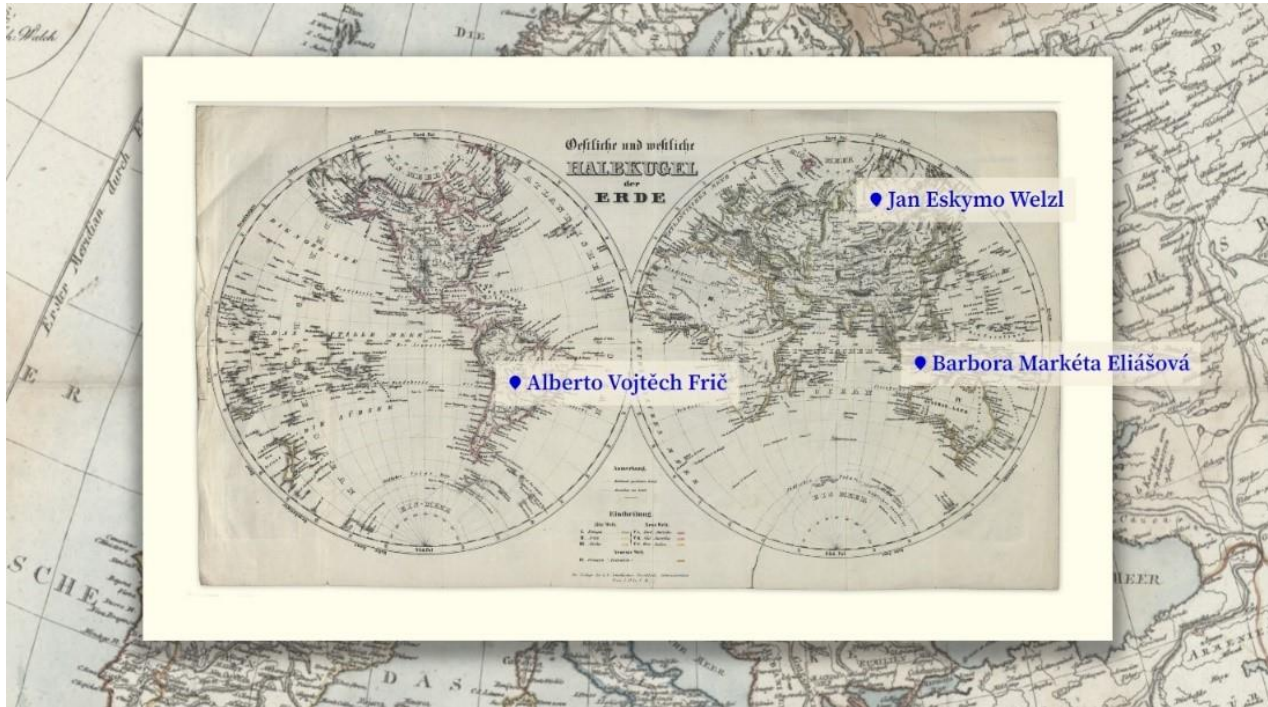
2 Role-playing (hraní rolí)

- **Žák si volí roli** (typicky má na výběr ze 2-3 postav), v níž následně prochází DVZ
- Skutečný nebo fiktivní příběh, **rozhodovací situace**, volba kroků ovlivňuje vývoj příběhu
- **Individuální volby** - výsledkem je **nelineární individuální průchod** DVZ s různým ukončením reflektujícím žákova průběžná rozhodování (***Češi na cestách, Z dějin každodennosti: Hnus a špína v moderním městě***)
- DVZ má pouze jeden možný konec bez ohledu na předchozí žákovy volby (***Černobyl: Jaderná a informační katastrofa, Duben 1950***)
- **Digitalizované kulturní dědictví** použito také pro dokreslení atmosféry (ilustrační obrázky, obrázky na pozadí, zvukový podkres)
- V závěru DVZ žáci opouštějí roli, **reflektují své zkušenosti** (diskuse, kreativní aktivity)

DVZ Černobyl: Jaderná a informační katastrofa

DVZ Češi na cestách

DVZ Duben 1950

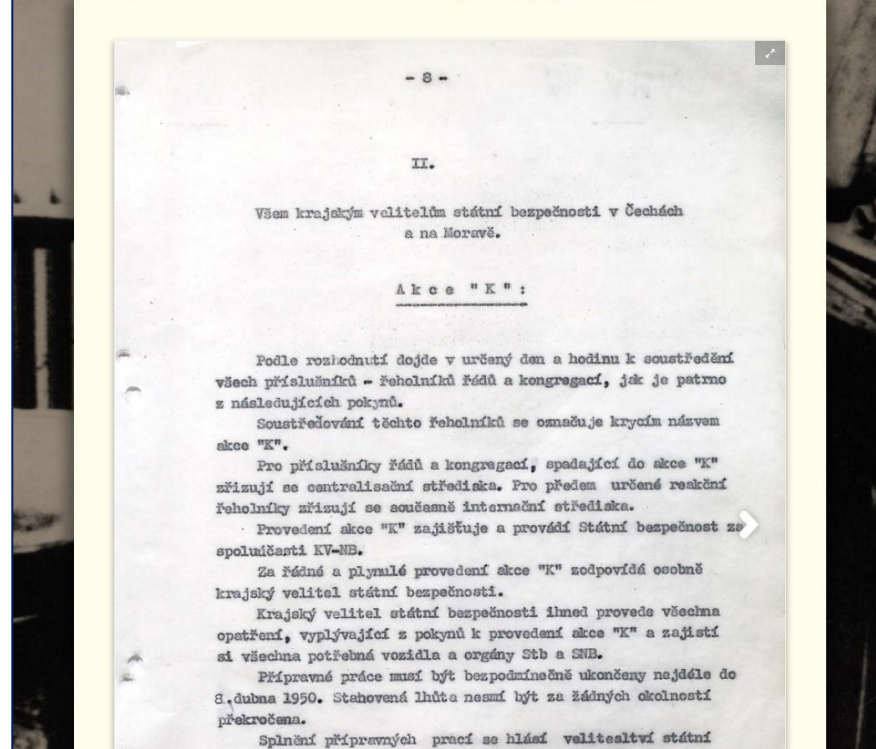
MUNI
FILOZOFICKÁ
FAKULTA

Duben 1950

Vítej! Je duben 1950 a tebe čeká nejtěžší noc v životě. Nejdřív se ale rozhodni, v čí kůži ji chceš prožít:

Řeholník

Příslušník StB

„Václav Mrkvička, předst. 14. duben 1950, 00:25

Předstoupí staříček mnich, který se opírá o dřevěnou hůl. Prohlídka opět proběhne podle protokolu. Adam se na závěr špičkou vojenské holinky lehce dotkne mnichovy hole. „*Tohle musíš nechat tady, dědo,*“ sdělil mu skoro až přátelským tónem. „*Přece nechceš, aby si někdo myslel, že s tím plánuješ někoho přetáhnout.*“

„*Já ale, pánové, bez hole daleko nedojdu,*“ opáčil mnich zasmušile. Třesou se mu ruce, až se divíš, že hůl vůbec udrží.

Adam se na tebe vyzývavě otočí: „*Co myslíš, mladej? Necháme mu ji?*“

Zabavit ji.

Nechat mu ji.

Vytvořte dvojice řeholník – příslušník StB a společně si zrekapitulujte příběh, který jste právě prožili. Vzájemně si odpovězte na tyto otázky:

1. Jaký máte z příběhu pocit? Co vás v něm nejvíce oslovilo, zasáhlo nebo překvapilo?
2. Ve kterých momentech se vaše příběhy protnuly? Jak se vzájemně ovlivnily?
3. Podle čeho jste se v příběhu rozhodovali? Myslíte, že jste mohli jeho vyústění svými volbami nějak ovlivnit? Jak?
4. Co víte o historické události, kterou jste si prostřednictvím příběhu prožili?

DVZ Z dějin každodennosti: hnus a špína v moderním městě

V 19. století se mnoho každodenních činností stále lišilo pro muže a pro ženy. Tvým prvním úkolem je tedy vybrat si, za koho chceš hrát:

Jdeš dál ulicí a hned za prvním rohem naraziš na městskou kašnu, kolem které stojí několik hloučků převážně žen, některé si vyměňují drby, jiné jsou zaměstnány nabíráním vody. Usoudíš, že i ty si můžeš nějakou vodu nabrat.

Máš štěstí, že kašna není daleko od řezníkovy bytu. Vědra jsou totiž nesnesitelně těžká. Voda je zakalená a zvláštěně zapáchá.

Když máš ty i řezníkova rodina odbyté všechny ranní rituály, je čas pustit se do svých denních povinností. Budeš k ruce paní domácí při domácích pracích.

„Děvče, pojd' sem,“ pokyne ti, jakmile vstoupíš do dveří. „Potřebuju, abys mi skočila pro vodu. Přines dvě vědra.“

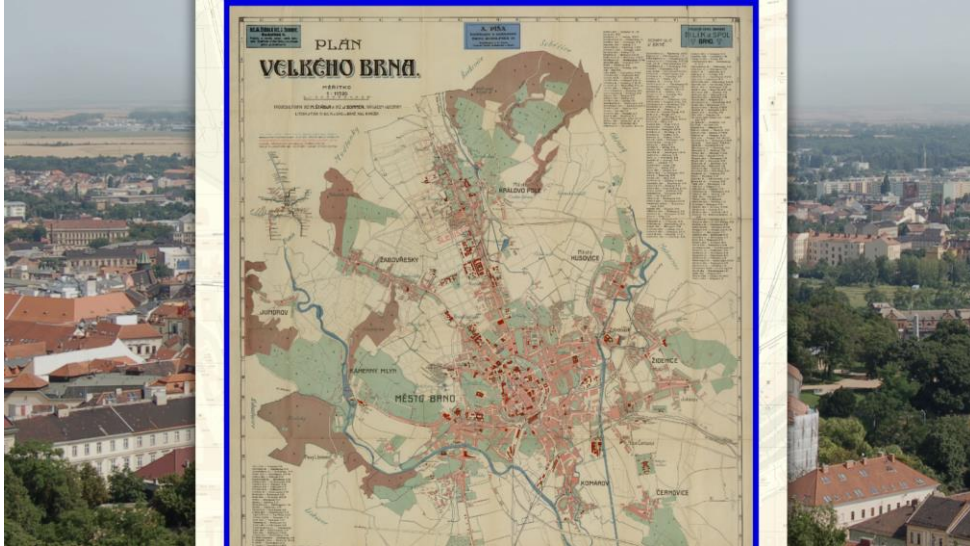
Přikývneš, popadneš do každé ruky jedno vědro a zamíříš ven. Až když stojíš na ulici, dojde ti, že vlastně nevíš, kam máš pro vodu jít. Kam se vydáš?

- K nejbližší kašně.
- Zpět do domu, někde tam určitě bude vodovod.
- K řece.

3 Badatelství

- Principy **badatelsky orientované výuky**
- **Samostatné poznávání** skutečnosti
- **Informační gramotnost** (vyhledávání informací, vyhodnocování zdrojů a informací)
- **Aktivní práce žáků s rozhraním digitálních knihoven** (MZK, FF MU – Digitální knihovna Arna Nováka)
- Digitalizované materiály, audio a videonahrávky – řešení otevřených otázek a problémů DVZ
- V závěru DVZ zpracování **kreativních výstupů** s využitím výsledků bádání
- **DVZ *Nezapomenutelní velikáni Velkého Brna*** (práce s mapou)
- **DVZ *Krása, emoce, řád*** (zkoumání estetiky krajiny)
- **DVZ *Humor v publicistice*** (tvorba retro přílohy časopisu)

DVZ Nezapomenutelní velikáni Velkého Brna

DVZ Krása, emoce řád aneb estetika krajiny

←

2 Řád

- 3 Kulturní krajina
- 5 Zrod krajinomalby
- 6 Zahradní architektura

7 Emoce

- 8 Divoká krajina
- 10 Romantismus a realismus
- 11 Přírodní lyrika

12 Pokrok

- 13 Průmyslová krajina
- 14 Avantgarda a socialistický realismus
- 15 Oslava technického pokroku

výstava
Krása: Jaká krajina je krásná?
 Vývoj ideálu krajiny

←

Divoká krajina 8

Ke konci 18. století došlo k posunu ve vnímání toho, jakou krajinu lze považovat za krásnou. Dokážete určit, jaké jsou typické rysy krásné krajiny v období uměleckých směrů 19. století?

Klikni na typické prvky romantické krajiny:

↑

← [Menu] [Play/Pause] [Volume]

Divoká krajina - řešení 9

↑

Zpět na rozcestník

4 Rozvoj kritického myšlení

- **Aktivní kritická práce s různorodými zdroji a informacemi**
- Ukotvení nabízených materiálů DVZ do kontextu, **kritické posouzení, reflexe, tvorba** vlastního úsudku
- Uplatnění informační a mediální gramotnosti
- **Kognitivně náročnější** digitalizované texty (filozofie, politika)
- *DVZ Kritické myšlení: proces s Miladou Horákovou*
- *DVZ Nad šálkem čaje o čase* (literární salony)
- *DVZ Boj s mandelinkou bramborovou* (zlý americký brouk)

DVZ Kritické myšlení: Proces s Miladou Horákovou

„V uzeninách je velké množství karcinogenních látek výrazně zvyšujících riziko vzniku rakoviny, tudíž bychom v zájmu zachování zdraví měli uzeniny vyřadit ze svých jídelníčků.“

Ano, toto je opravdu argument. Bylo by ho možné rozšířit a vylepšit, ale o silu nám teď nejde.

Teze:

„V zájmu zachování zdraví bychom měli uzeniny vyřadit ze svých jídelníčků.“

Předpoklad:

„V uzeninách je velké množství karcinogenních látek výrazně zvyšujících riziko vzniku rakoviny.“

[Pokračovat dál.](#)

Využívání útoků *ad Hitlerum* proti obžalovaným v procesu se skupinou dr. Milady Horákové působily silně i díky tomu, že lidé měli v té době druhou světovou válku v živé paměti. O to smutnější ale je, že většina obžalovaných se aktivně účastnila protinacistického odboje nebo byla nacisty vězněna. Příklad je úryvek z [článku Josefa Šafaříka „Zrada programem“](#):

„Jaký je rozdíl mezi známou buchenwaldskou bestií – Elsou Kochovou – která usmrcovala tetované politické vězně a z jejich kůže si dala zpracovat toaletní potřeby a vázat knihy, a mezi bývalou národně socialistickou poslankyní dr. Miladou Horákovou, která za cenu nové světové katastrofy chce docílit zvrat našich poměrů?“

(Šafařík, J. Zrada programem. Svobodné slovo, 6. 6. 1950, 6(13), s. 7. Dostupné z: <https://dhn1.mek.cz/uuid/uuid:679e2770-1599-4a72-b06b-f6c32493ac9d>)

Dalším příkladem je úvodní část [článku Těžké svědomí](#), v němž Jan Pilař připodobňuje proces se skupinou Milady Horákové k procesu s K. H. Frankem:

„Zdá se mi, že už je to velmi dávno, co jsem byl poprvé v porotní síni na Pankráci. Také tenkrát seděli v auditoriu dělníci a s nimi i matky zabitých dětí, aby soudili vraha českého lidu, cynického a chladnokrevného vykonavatele vůle nacistů, K. H. Franka. Také tenkrát vusílal rozhlas ieho výpovědi. abu se dostalu k sluchu všech

DVZ Nad šálkem čaje o čase aneb literární salony

Přítomnou s hledem k minulosti jest paměť, přítomným s hledem ke přítomnosti jest nazírání, přítomným s hledem k budoucnosti jest očekávání. Možno-li tak mluvit, i já osvědčuji a uznávám, že jsou tři časy. Souhlasím také, že možno říci dle vzitého zlozvyku: „Jsou tři časy, totiž minulý, přítomný a budoucí.“ Ať se tak říká; nestarám se o to, neodporuji, ani nehaním; jen když se rozumí tomu, co se praví, že totiž, co jest budoucí, ještě není, co minulo, také není. Neboť málo slov užíváme v pravém smyslu; většinu v nepravém. Víme však dobře, co chceme říci.

„Mohu-li to shrnout, existuje pro nás lidi pouze jeden čas a ten je v duši ve třech přítomných módech: paměti, pozornosti a očekávání.“

„Mohu-li to shrnout, existují pro nás lidi tedy tři časy: minulost, přítomnost a budoucnost.“

Z filosofických teorií o čase a prostoru měla teorie Kantova daleko největší vliv na spekulace moderní vědy. Vědci před Kantem viděli v prostoru a čase objektivní skutečnost, rozumějící prostoru

buďto jako dané nádobě, v níž jest všechno obsaženo, co na světě existuje, anebo jakoby to byly objektivně dané vztahy mezi věcmi, takže pak prostor a čas vnímáme jako barvy a tóny.

„Můžete mi uvést příklad někoho, kdo takto uvažoval?“

V tom smyslu zní slavná definice Newtonova: »Absolutní pravý a matematický čas plyne sám o sobě a svoji podstatou stejnoměrně a beze vztahu k vnějším předmětům.« »Jest v podstatě absolutního prostoru, trvá-li neproměnně a nehybně a beze vztahu k vnějším předmětům.«

„Pro Newtona byl tedy čas prostě jednou z proměnných v rovnici, nic problematického, s čím bychom si měli dělat starosti?“

„Pro Newtona byl tedy čas svázán s okolními věcmi a při jeho počítání musíme počítat též s jeho proměnlivostí na základě kontextu, v němž se čas snažíme měřit?“

„Teď již zajisté dobře chápete, proč jsem využil tohoto antického obrazu času,“ obrátil se na tebe Machar.

„My, lidé, jsme ta pojídaná dítěta. Chronos je symbolem naší pomijivosti, smrti a zapomnění.“

„My, lidé, jsme schopni zkrotit čas. Chronos je symbolem naší trvalosti.“

5 Znalostně hodnotové vzdělávání

- Vedle rozvoje znalostí a kompetencí důraz na **rozvíjení a kultivaci hodnotového systému** žáka (otevřenost, zodpovědnost, respekt k ostatním, empatie, vytrvalost, integrita apod.)
- Aktivity znalostně hodnotového vzdělávání úzce propojeny s **rozvojem sociálních a občanských kompetencí, kompetence k učení**
- A) Rozvíjeno **explicitně** – v učivu předmětů či průřezových témat RVP: lidská práva, holocaust, exilová literatura, geopolitické problémy
- B) rozvíjeno **implicitně** – využitím vhodných výukových metod a přístupů (viz role-playing, práce s autentickými příběhy)
- **Didakticky důležitá fáze** závěrečné žákovy **reflexe** (impakt DVZ na jeho hodnotový systém)
- DVZ ***Co víme o štěstí / Jazyk a mysl / Morální psychologie a rozhodování***

DVZ Co víme o štěstí / Jazyk a mysl / Morální psychologie a rozhodování

Jak zlepšit tuto silnou stránku

Příklady

Spravedlivost a nestrannost:

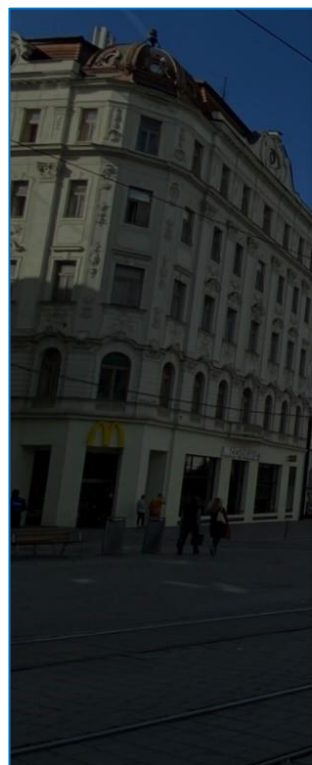
Spravedlivost a nestrannost:
Všímejte si lidí nebo zvířat, se kterými se nezachází dobře, a postavte se na jejich stranu. Zahrňte do konverzace někoho, kdo je obvykle vyloučen ze skupiny nebo je v ní nováčkem.

Doporučená rozšiřující literatura:

- [Pavel Molek: Právo na spravedlivý proces.](#)

Vůdcovství, schopnost vést druhé lidi:

Schopnost vést a povzbuzovat skupinu, aby dosáhla úspěšného výkonu. Zahrnuje také zájem o druhé, udržování dobrých vztahů ve

Adam přichází na náměstí Svobody. Nejdřív se zastavuje u knihkupectví a dívá se do výlohy, po chvíli si ale uvědomí, že zas tak moc času nemá, a pokračuje dál. Když se blíží k paláci Omega, vidí, že odtud lehce vrávoravou chůzí vychází silnější muž. Adama napadne, že je možná opilý, ale najednou se muž sesouvá k zemi.

Adam se rozběhne k pánovi, aby zjistil, co se mu stalo.

Chvilí počká, jestli se pán sám od sebe nezvedne.

Rozhodne se událost ignorovat a jít dál.

Shrnutí

- Výsledné DVZ – moderní a přínosné vzdělávací materiály pro FV i NFV
- Společná práce tvůrců a učitelů (žáků) – významná hodnota projektu
- Opakovaně ověřované a revidované DVZ – posílení kvality výukového materiálu
- Využitelnost v edukaci i PR v prostředí paměťových institucí

Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D.
kontakt: pmazacov@phil.muni.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Příspěvek vznikl za podpory projektu OP VVV v projektu CZ.02.3.68/0.0/0.0/18_067/0012281
Humanitní vědy dokořán.

M U N I
A R T S